

POLITECHNIKA LUBELSKA
STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH ODDZIAŁ LUBLIN

XX KONFERENCJA NAUKOWO-TECHNICZNA
RYNEK ENERGII ELEKTRYCZNEJ

REE 2014

Doświadczenia i wyzwania

Kazimierz Dolny, 21-23 maja 2014 r.

Urząd Regulacji
Energetyki

Patronat Honorowy

MINISTERSTWO
GOSPODARKI

Ostatnio uchwalone oraz planowane zmiany prawa energetycznego

Tomasz Świetlicki

Departament Energetyki

Ministerstwo Gospodarki

Kazimierz Dolny, 22 maja 2014 r.

Ostatnio uchwalone zmiany prawa energetycznego:

- Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw → tzw. Mały Trójpak
- Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne → przedłużenie wsparcia dla kogeneracji
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2014 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz niektórych innych ustaw

Procedowane obecnie zmiany dotyczące prawa energetycznego:

- Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne – sukcesja generalna PGNiG (druk 2389)
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw – dot. odbiorcy wrażliwego (druk 2298)
- Projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii
- Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw – projekt zapewniający stosowanie rozporządzenia REMIT
- Projekt nowej ustawy o efektywności energetycznej wdrażający dyrektywę 2012/27/UE

Mały trójpak energetyczny

- Projekt poselski
- Uchwalony 26 lipca 2013 r., wszedł w życie 11 września 2013 r.
- Celem było pełne wdrożenie dyrektywy o promocji OZE (2009/28/WE), a także uzupełnienie wdrożenia dyrektyw rynkowych dot. gazu (2009/73/WE) i energii elektrycznej (2009/72/WE)
- W swoim zakresie ściśle zorientowany na implementację dyrektyw unijnych
- Zmiany można podzielić na: (i) rozwiązania prokonsumenckie, (ii) mające ułatwić wykonywanie działalności gospodarczej oraz (iii) inne wynikające z konieczności wdrożenia przepisów ww. dyrektyw

Rozwiązania pro-konsumenckie [1/2]

- **Odbiorca wrażliwy** - wprowadzenie finansowego systemu wsparcia odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej oraz obowiązku montażu (w terminie 21 dni) przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego na wniosek tego odbiorcy
- **Sądy polubowne** - rozszerzenie kognicji sądów polubownych działających na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej o sprawy z zakresu energetyki
- **Zmiana sprzedawcy** - umożliwienie odbiorcy końcowemu zmiany sprzedawcy w ciągu 21 dni, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych niż wynikające z treści umowy

Rozwiązania pro-konsumenckie [2/2]

- **Wstrzymanie dostarczania** - uregulowanie procedury wstrzymania dostarczania paliw gazowych i energii w przypadku złożenia reklamacji do przedsiębiorstwa energetycznego lub wniesienia odwołania do sądu polubownego albo Prezesa URE przez odbiorcę paliw gazowych lub energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym (przedsiębiorstwo energetyczne nie może wstrzymać dostarczania do czasu rozpatrzenia reklamacji lub odwołania)
- **Zbiór praw konsumenta** - sprzedawca paliw gazowych lub energii został zobowiązany do informowania odbiorcy tych paliw lub energii w gospodarstwie domowym o jego prawach, w tym o sposobie wnoszenia skarg i rozstrzygania sporów oraz dostarczania temu odbiorcy kopii zbioru praw konsumenta energii i zapewniania publicznego dostępu do tego zbioru

Rozwiązania ułatwiające wykonywanie działalności gospodarczej [1/2]

- **Odbiorca przemysłowy** - zdefiniowanie odbiorcy przemysłowego oraz stworzenie systemu preferencji w postaci zmniejszenia obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji oraz z OZE
- **Przyłączanie OZE i mikroinstalacji** - określenie nowych zasad przyłączania OZE i mikroinstalacji do sieci; wytwarzanie energii w mikroinstalacji zostało zwolnione z wymagań dot. działalności gospodarczej
- **Obowiązek zakupu energii z mikroinstalacji** - sprzedawca z urzędu został zobowiązany do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji po cenie równej 80% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym

Rozwiązania ułatwiające wykonywanie działalności gospodarczej [2/2]

- **Gwarancje pochodzenia oraz instalatorzy** - wprowadzenie gwarancji pochodzenia, krajowego planu działania w zakresie OZE oraz systemu certyfikacji dla instalatorów mikro i małych instalacji
- **Plany rozwoju sieci** - zniesienie obowiązku przedkładania tych planów do zatwierdzenia przez Prezesa URE na rzecz ich uzgadniania
- Prezes URE został zobowiązany do **sporządzania informacji o zużyciu paliw i energii wytworzonych ze źródeł odnawialnych**. Minister Gospodarki na podstawie tych informacji oraz danych uzyskanych od Prezesa NFOŚiGW będzie sporządzał zbiorczą informację

Pozostałe zmiany w Małym trójpaku [1/2]

- **Zmiany w zakresie rozdziału wykonywania działalności operatorskiej**
- **Niezależność** - OSP powinien pozostawać pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji niezależny od wykonywania innych działalności nie związanych z przesyłaniem lub dystrybucją; będzie on mógł udostępniać środki trwałe innym podmiotom na cele niezwiązane z wytwarzaniem i obrotem, jeżeli warunki techniczne i wymagania bezpieczeństwa na to pozwalają
- **Procedura przyznawania certyfikatu OSP** - (w tym w odniesieniu do podmiotów z państw trzecich) potwierdzającego spełnianie kryteriów niezależności
- **Niezależność Prezesa URE** - kadencyjność sprawowania urzędu (5 lat) oraz warunki powołania i odwołania Prezesa URE (przez Prezesa Rady Ministrów), a także uregulowanie statusu Wiceprezesa URE oraz nadawania statutu URE

Pozostałe zmiany w Małym trójpaku [2/2]

- **Obligo giełdowe dla paliw gazowych** - zobowiązanie przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się obrotem paliwami gazowymi do sprzedaży nie mniej niż 55% (od 1 stycznia 2015 r.) gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego w danym roku do sieci przesyłowej na giełdach towarowych, wraz ze stopniowym dochodzeniem do tego progu (do 31 grudnia 2013 r. – 30%, do 31 grudnia 2014 r. – 40%)
- OSD umożliwiono uwzględnienie w palnie rozwoju przedsięwzięć w zakresie pozyskiwania, transmisji oraz przetwarzania danych pomiarowych z licznika zdalnego odczytu. Dane te podlegają ochronie jak dane osobowe
- **Przechowywanie danych** - zobowiązanie sprzedawcy paliw gazowych i energii elektrycznej do przechowywania danych o zawartych umowach oraz derywatach gazowych lub energetycznych przez okres co najmniej 5 lat; ponadto przedsiębiorstwa energetyczne zostały zobowiązane do prowadzenia ewidencji księgowej w sposób umożliwiający sporządzenie bilansu i rachunku zysków i strat odrębnie dla wykonywanych rodzajów działalności gospodarczej

Przedłużenie wsparcia dla kogeneracji [1/2]

- Projekt rządowy
- Ustawa z dnia 14 marca 2014 r, weszła w życie 30 kwietnia 2014 r.
- Celem nowelizacji było przedłużenie systemu wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji, który wygaś z początkiem 2013 r.
- System wsparcia CHP będzie funkcjonował w latach 2014-2018 na zasadach obowiązujących w latach 2007-2012 - **żółte** i **czerwone** certyfikaty - z niewielkimi modyfikacjami
- Określono w ustawie zakresy obowiązków przedstawienia i umorzenia świadectw pochodzenia wynikających z tzw. żółtych i czerwonych certyfikatów w latach 2014-2018
- Przeniesiono również z rozporządzenia Ministra Gospodarki do ustawy obowiązujące już zakresy dotyczące tzw. fioletowych certyfikatów

Przedłużenie wsparcia dla kogeneracji [2/2]

- Wprowadzono roczny obowiązek rozliczania świadectw pochodzenia: świadectwa pochodzenia wydane dla energii wytworzonej w poprzednim roku kalendarzowym są uwzględniane przy rozliczeniu obowiązku określonego za poprzedni rok kalendarzowy
- Obniżono dolną granicę jednostkowej opłaty zastępczą Ozk z 15 % do 5 % średniej ceny energii, tak aby Prezes URE miał większe możliwości reagowania na zmiany na rynku energii elektrycznej
- Zmieniono końcowy termin umarzania świadectw pochodzenia i wnoszenia opłaty zastępczej: z 31 marca na 30 czerwca każdego roku, za poprzedni rok kalendarzowy
- Wprowadzono zapis, iż świadectwa pochodzenia (żółte i czerwone) wydane przed wejściem w życie ustawy nie są uwzględniane przy rozliczeniu obowiązków zawartych w ustawie

Zmiana ustawy o zapasach

- **Ustawa z dnia 24 kwietnia 2014 r. o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz niektórych innych ustaw** – przekazana do Senatu RP
- **W zakresie prawa energetycznego ustawa:**
 - nadaje Prezesowi URE uprawnienia do kontrolowania i nakładania kar na przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub obrotu paliwami ciekłymi, w tym obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą, bez wymaganej koncesji
 - zakazuje obrotu paliwami ciekłymi z przedsiębiorstwami, które nie posiadają koncesji (z wyłączeniem odbiorców końcowych)
 - nakłada obowiązek złożenia zabezpieczenia majątkowego w wysokości 10 mln zł przez przedsiębiorstwa wytwarzające paliwa ciekłe oraz prowadzące obrót paliwami ciekłymi z zagranicą (z wyłączeniem LPG)

Projekt dot. sukcesji generalnej PGNiG

- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne (druk nr 2389)
- 21 maja 2014 r. pierwsze czytanie na posiedzeniu Komisji Nadzwyczajnej do spraw energetyki i surowców energetycznych
- Celem projektu jest umożliwienie przeniesienia umów na dostarczanie gazu odbiorcom detalicznym ze spółki PGNiG S.A. na nowoutworzoną spółkę obrotu należącą do grupy kapitałowej PGNiG (PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.)
- Rozdział prawny części przedsiębiorstwa służącego prowadzeniu obrotu hurtowego od części służącej prowadzeniu obrotu detalicznego umożliwi PGNiG realizację tzw. „obligo giełdowego” wprowadzonego „małym trójpakiem”

Projekt dot. odbiorcy wrażliwego

- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2298)
- 10 kwietnia 2014 r. skierowany do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu
- Obecnie przygotowywane jest stanowisko Rządu do tego projektu – rola wiodąca: Minister Finansów
- Celem projektu jest ulepszenie oraz doprecyzowanie zagadnień związanych z funkcjonowaniem systemu ochrony odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej, wprowadzonego od 1 stycznia 2014 r. tzw. Małym Trójpakiem

Cel projektu

- zwolnienie wniosku o przyznanie dodatku energetycznego z opłaty skarbowej (10 zł)
- zwolnienie odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej z konieczności uiszczania podatku dochodowego od dodatku energetycznego
- doprecyzowanie zagadnień związanych z funkcjonowaniem systemu ochrony odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej, które wzbudzały wątpliwości przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego (podmiot uprawniony do wydania decyzji, okres, na który dodatek energetyczny jest przyznawany, zmiana warunków w okresie ważności decyzji o przyznaniu dodatku energetycznego)
- zakaz wstrzymywania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła odbiorcy w gospodarstwie domowym od dnia 1 grudnia do dnia 1 marca roku następnego

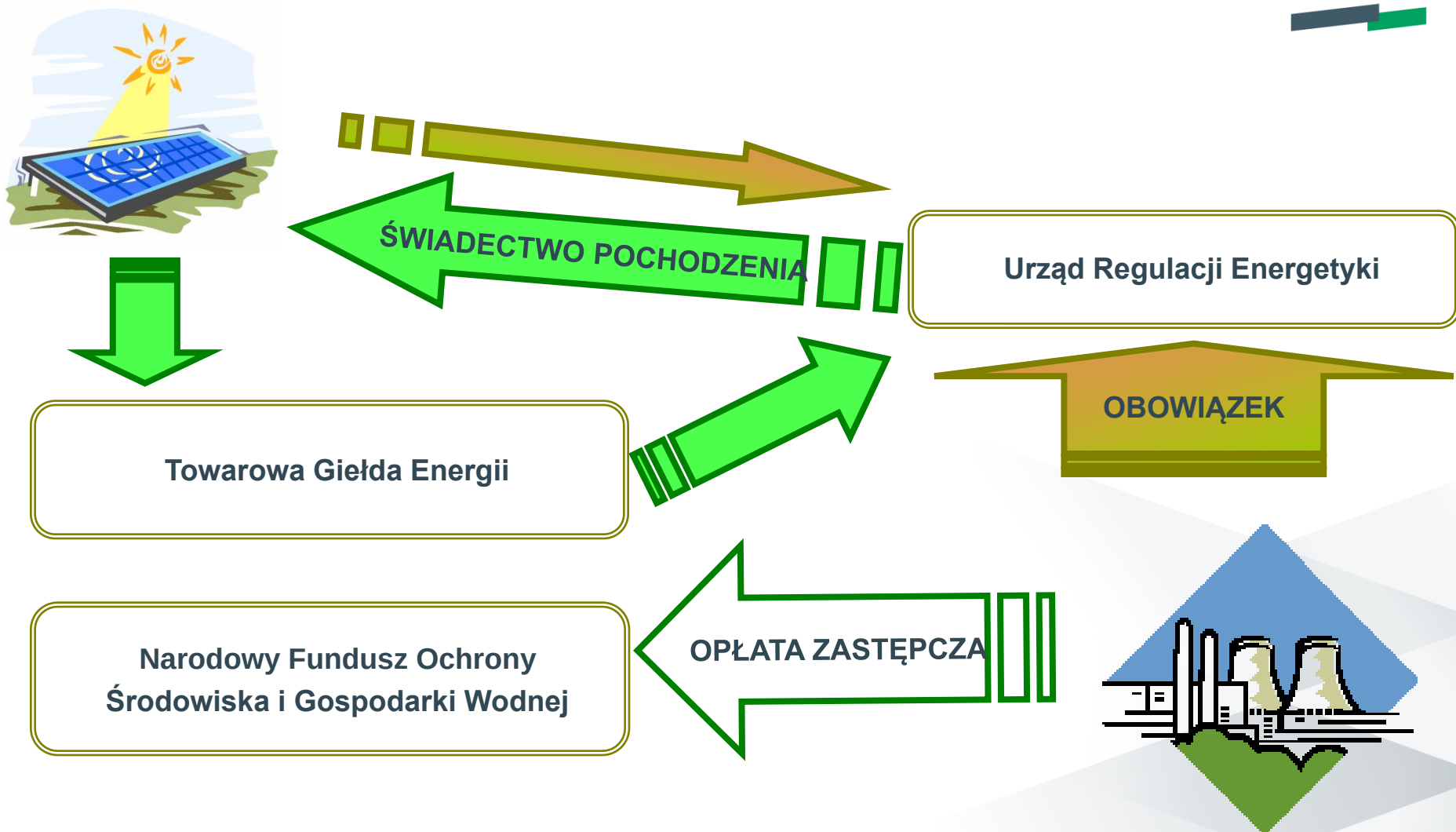
Projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii

Udział OZE w Polsce oraz cel na 2020 r.

	2009	2010	2011	2012	2020*
udział energii z OZE w transporcie	4,82%	5,49%	6,51%	6,09%	11,36%
udział energii z OZE w elektroenergetyce	5,87%	6,67%	8,15%	10,68%	19,13%
udział energii z OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie	11,92%	11,91%	13,38%	13,66%	17,05%
udział energii z OZE w końcowym zużyciu energii brutto	8,87%	9,39%	10,42%	11,04%	15,85%

* - szacunkowy cel na 2020 r wskazany w Krajowym Planie Działania

Obecny system wsparcia OZE

Kierunki regulacji dla sektora OZE

- **Projekt ustawy o OZE - propozycje kompleksowych rozwiązań porządkujących system wsparcia dla OZE:**
 - **utrzymanie obecnego systemu wsparcia dla istniejących instalacji OZE (poszanowanie praw nabytych)**, z wyłączeniem wytwórców energii elektrycznej w instalacjach spalania wielopaliwowego oraz elektrowniach wodnych powyżej 5 MW
 - **wdrożenie nowoczesnego systemu aukcji dla nowych i zmodernizowanych instalacji OZE**, (maksymalizacja korzyści związanych z potrzebą osiągnięcia określonego udziału OZE w bilansie energetycznym do 2020 r.)
 - **promocja prosumenckiego wytwarzania energii z OZE w mikro- i małych instalacjach**
 - **dla uproszczenia i obiektywizacji procesu wypłacania taryf gwarantowanych zostanie utworzona nowa spółka – Operator Rozliczeń Energii Odnawialnej S.A. (OREO)**

Ustawa o OZE – założenia [1/2]

MINISTERSTWO
GOSPODARKI

- Wytwórcy energii elektrycznej z OZE będą mieli **wybór** pomiędzy zachowaniem obecnych zasad wsparcia, a zadeklarowaniem przystąpienia do nowego systemu aukcyjnego
- **Łączny okres wsparcia dla energii elektrycznej z OZE - 15 lat** od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej, za którą przysługiwało świadectwo pochodzenia
- W celu osiągnięcia optymalizacji kosztowej istniejącego mechanizmu świadectw pochodzenia, planuje się **wprowadzenie tzw. ceny referencyjnej** za jednostkę energii elektrycznej dla istniejących wytwórców energii elektrycznej z OZE.
- **Cena referencyjna** dla istniejących instalacji OZE zostanie wyznaczona w oparciu:
 - o historyczną cenę świadectw pochodzenia
 - o cenę energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym z poprzedniego roku

Ustawa o OZE – założenia [2/2]

- Dla nowych inwestorów OZE projekt ustawy przewiduje nowy sposób wyliczania stałej ceny gwarantowanej, obowiązującej przez okres 15 lat
- **Ceny referencyjne dla technologii OZE:**
 - zostaną wprowadzone w celu obiektywizacji procesu aukcyjnego
 - będą obliczane w uzasadnionych technologicznie przedziałach mocy zainstalowanej
- **Zastosowanie systemu aukcji ma na celu:**
 - ograniczenie poziomu wsparcia do kosztów faktycznie ponoszonych przez inwestorów
 - zachowanie pełnej transparentności i konkurencyjności całego procesu
- Planuje się podział na aukcje dla obiektów o mocy zainstalowanej do 1 MW i powyżej 1 MW.

Rozwój energetyki prosumenckiej

MINISTERSTWO
ENERGETYKI

- Zwolnienie osób fizycznych z obowiązku prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej w mikroinstalacji (do 40 kW mocy)
- Zwolnienie wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji oraz małej instalacji z obowiązku uzyskania koncesji
- Obowiązek zakupu nadwyżek energii elektrycznej, która została wytworzona w mikroinstalacji przez kolejnych 15 lat, po cenie 80% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE
- Brak kosztów przyłączenia mikroinstalacji do sieci
- Brak kosztów instalacji układu zabezpieczającego i układu pomiarowo-rozliczeniowego
- Preferencyjne zasady rozliczeń za energię z OZE – 6 miesięczny okres rozliczeniowy (planowane w ustawie OZE)

Projekt wdrażający rozporządzenie REMIT [1/2]

- Rozporządzenie 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii
- **Celem REMIT jest zapewnienie przejrzystości cen, wzrostu zaufania do rynku energii i poprawa warunków konkurencji**, osiągniętych poprzez zakaz wykorzystywania informacji poufnych i innych sposobów manipulacji w handlu energią - cel ten ma być osiągnięty **przez monitorowanie transakcji zawieranych na hurtowych rynkach energii**
- **Zgodnie z REMIT zapewnienie skuteczności funkcjonowania jego przepisów w państwie członkowskim jest przynależne organowi regulacyjnemu właściwemu ds. energii - Prezesowi URE**
- Konieczne jest zaprojektowanie przepisów prawnych, m.in. w projekcie ustawy – Prawo energetyczne, mających na celu stworzenie ram prawnych funkcjonowania przepisów tego rozporządzenia

Projekt wdrażający rozporządzenie REMIT [2/2]

- **Projekt przewiduje nowelizację:**
 - Ustawy – Prawo energetyczne
 - Ustawy o giełdach towarowych
 - Ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym
 - Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
- **Wprowadzane projektem zmiany polegają na:**
 - rozszerzeniu uprawnień regulacyjnych Prezesa URE koniecznych do monitorowania hurtowego rynku energii, wykrywania manipulacji i prób manipulacji przez uczestników tego rynku
 - określeniu podstaw prawnych do współpracy organów krajowych ze sobą oraz z Agencją ACER
 - określeniu sankcji karnych i administracyjnych za dokonanie naruszeń obowiązków wynikających z rozporządzenia REMIT
- **Stan prac:** projekt przygotowany do konsultacji międzyresortowych

Nowy projekt ustawy o efektywności energetycznej [1/2]

- W Ministerstwie Gospodarki opracowano **projekt nowej ustawy o efektywności energetycznej wdrażający dyrektywę 2012/27/UE** z dnia 25 października 2012 r. **w sprawie efektywności energetycznej**
- Dyrektywa ma pomóc w realizacji **celu 20% oszczędności energii pierwotnej w 2020 r.**
- **Termin wdrożenia** do krajowego porządku prawnego - **5 czerwca 2014 r.**
- **Nowa ustawa zastąpi obecnie obowiązującą** ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej
- **Projekt ustawy w najbliższych dniach/tygodniach powinien trafić do uzgodnień wewnętrznych a następnie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych.**

Nowy projekt ustawy o efektywności energetycznej [2/2]

- Projekt ustawy wprowadza zmiany w odniesieniu do obecnie obowiązującej ustawy m.in. w następujących obszarach:
 - uchylono przepisy dotyczące krajowego celu w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, bowiem realizacja tego celu ograniczona jest czasowo, tj. do końca 2016 r.
 - podmiot obowiązany do uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectwa efektywności energetycznej będzie mógł uiścić opłatę zastępczą tylko w przypadku niedoboru świadectw efektywności energetycznej
 - wprowadzono rozdział dotyczący zasad przeprowadzania audytu energetycznego przedsiębiorstwa
 - zaproponowano zmiany w prawie energetycznym związane z nałożeniem na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązku sporządzania analizy kosztów i korzyści budowy lub modernizacji jednostki wytwórczej

Co pozostało do uregulowania?

- sprzedaż awaryjna
- zamknięte systemy dystrybucyjne
- generalna umowa dystrybucji
- system inteligentnego opomiarowania i OIP
- formuła *ex-post* taryf dla ciepła
- jednostki rezerwy interwencyjnej
- alokacje zdolności przesyłowych na granicy wschodniej
- magazyny energii elektrycznej
- przyłączenia OZE do sieci i ich ograniczenia gdy brak możliwości bilansowania
- pojazdy elektryczne oraz punkty ładowania

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo
Gospodarki
Departament
Energetyki

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

tel +48 22 693 50 00
fax +48 22 693 40 46

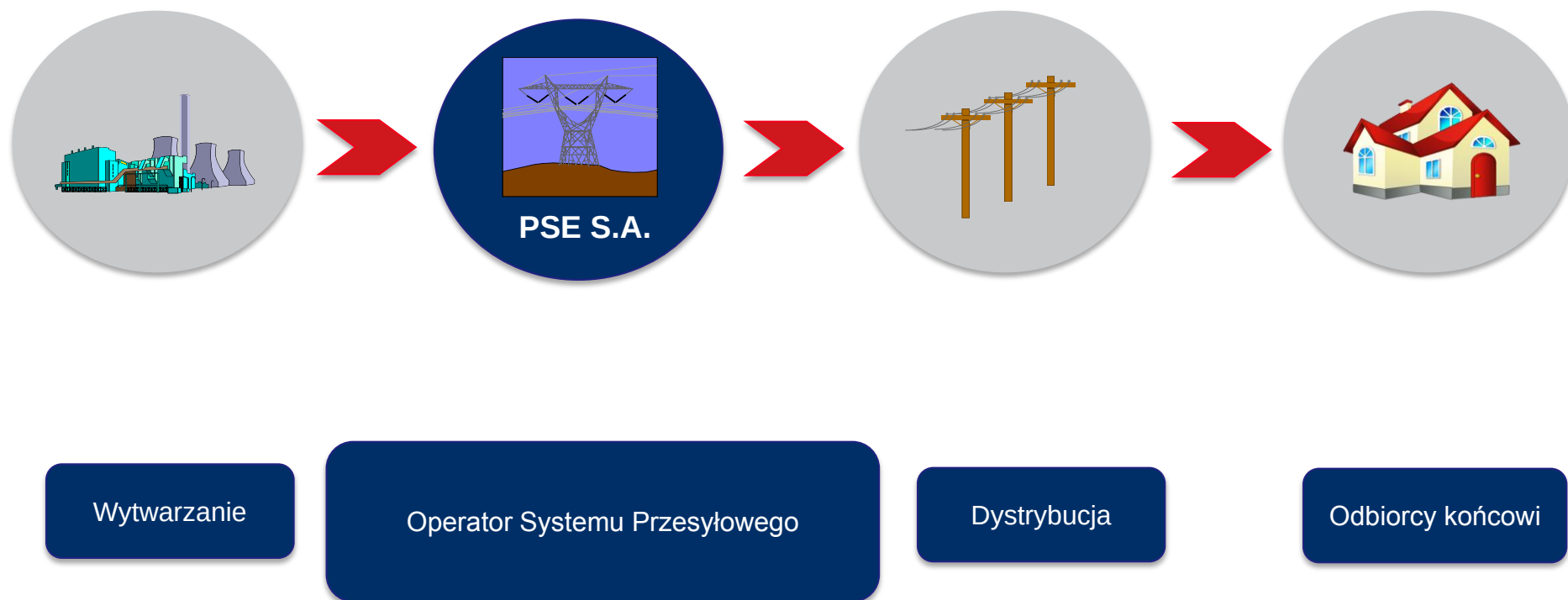
email mg@mg.gov.pl
web www.mg.gov.pl

Problemy prawne występujące przy planowaniu i realizacji elektroenergetycznych inwestycji sieciowych

Mariusz Mateńko, Zastępca Dyrektora Departamentu Inwestycji PSE S.A.
22 maja 2014 r., Kazimierz Dolny

Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

Zarządzanie i prowadzenie ruchu KSE

Utrzymanie majątku sieci przesyłowej

Rozwój systemu przesyłowego poprzez inwestycje infrastrukturalne

Zarządzanie i inwestycji w zakresie połączeń transgranicznych

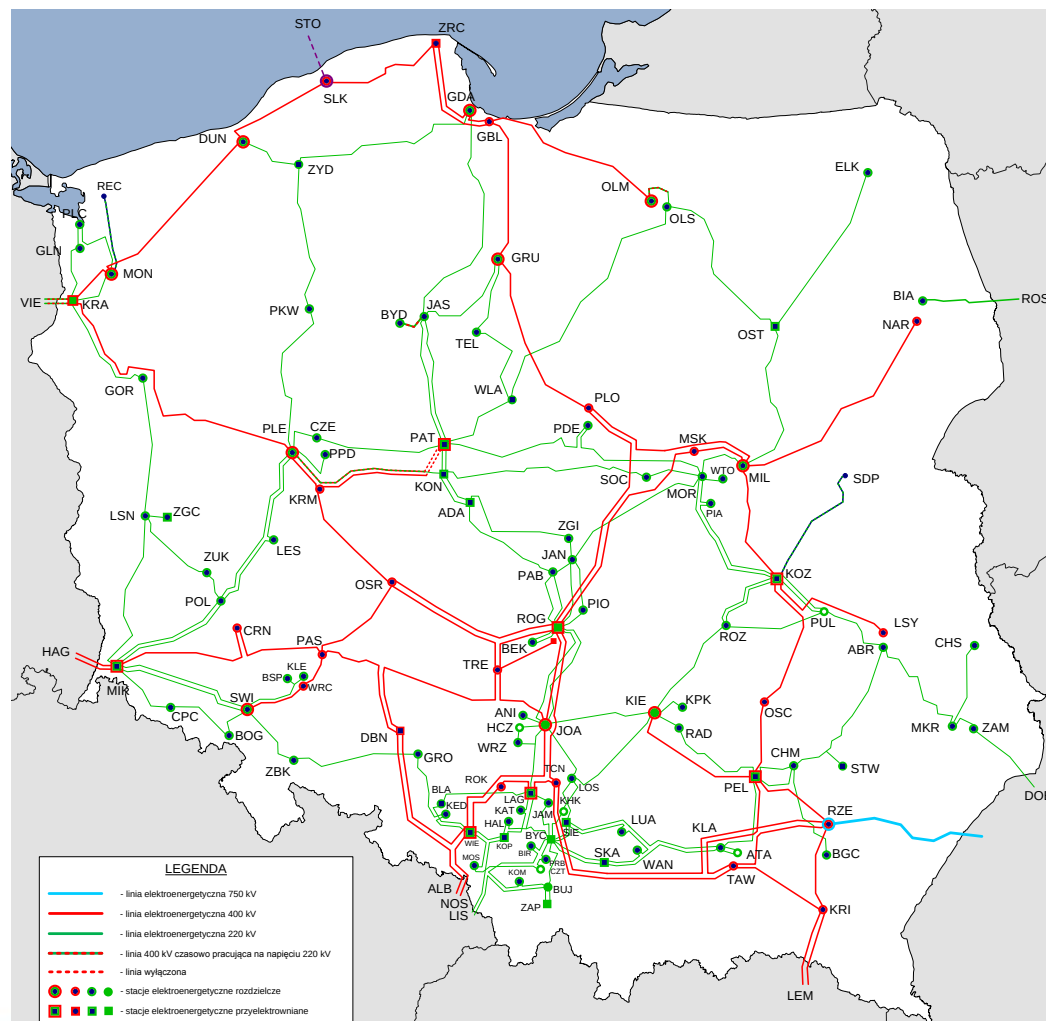

● 242 linii przesyłowych AC o łącznej długości 13 445 km:

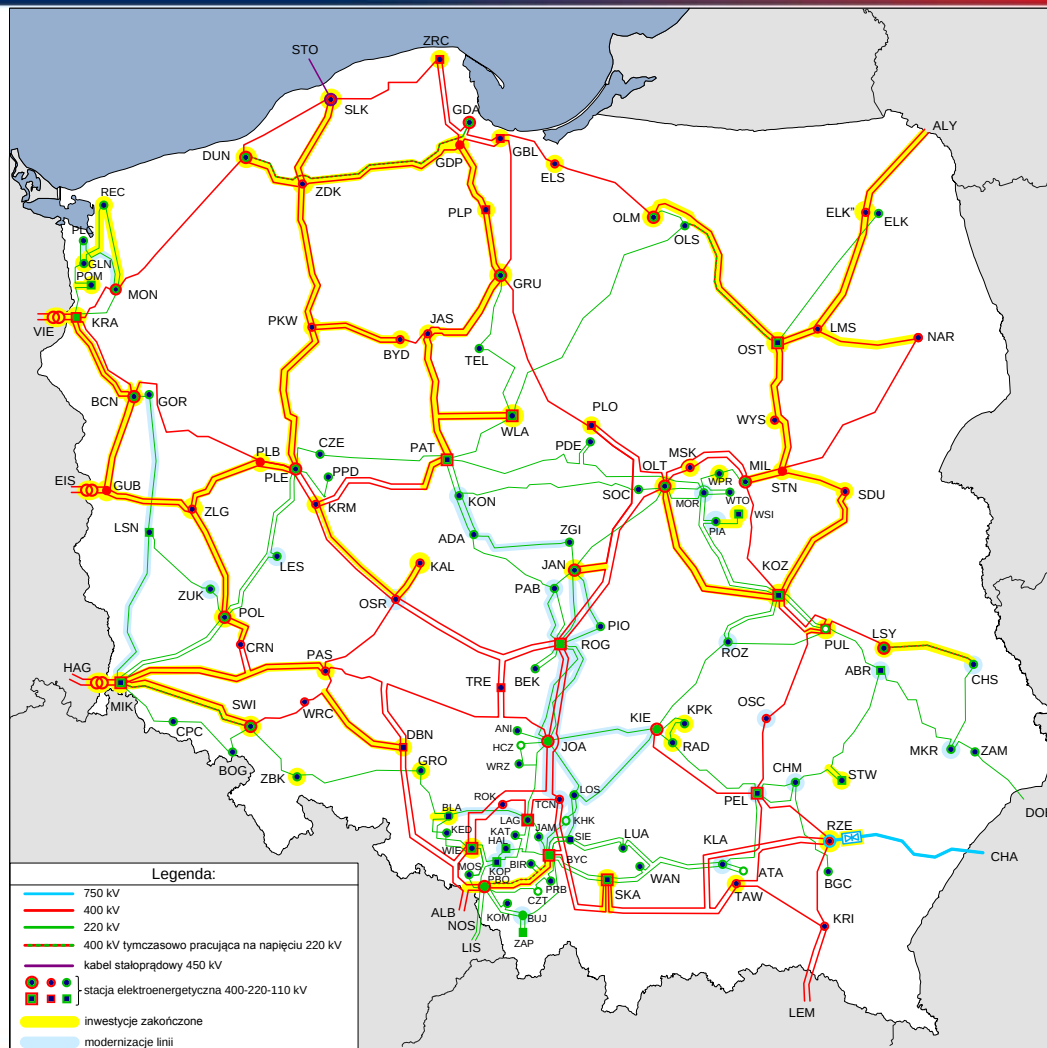
- 1 linia 750 kV, 114 km,
- 74 linii 400 kV, 5 383 km,
- 167 linii 220 kV, 7 948 km,

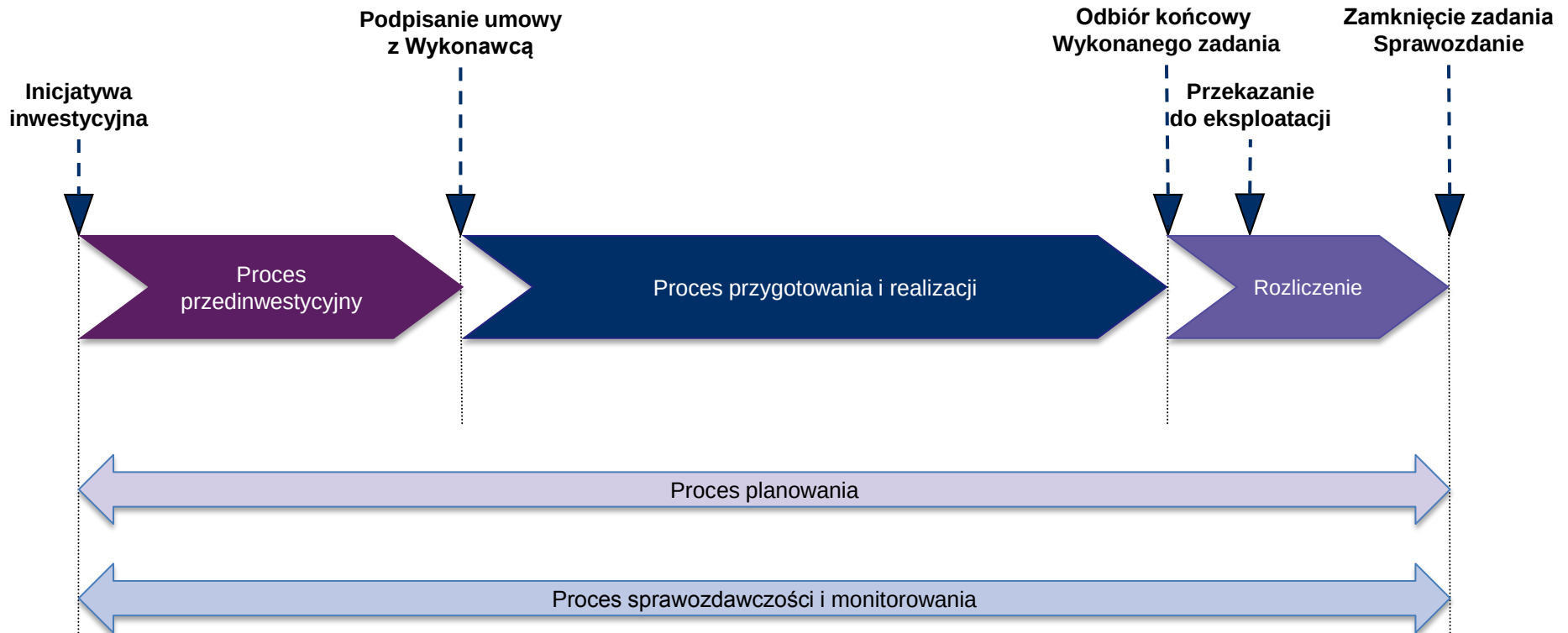
● 101 stacji najwyższych napięć,

● Podmorskie łącze DC 450 kV Polska-Szwecja.

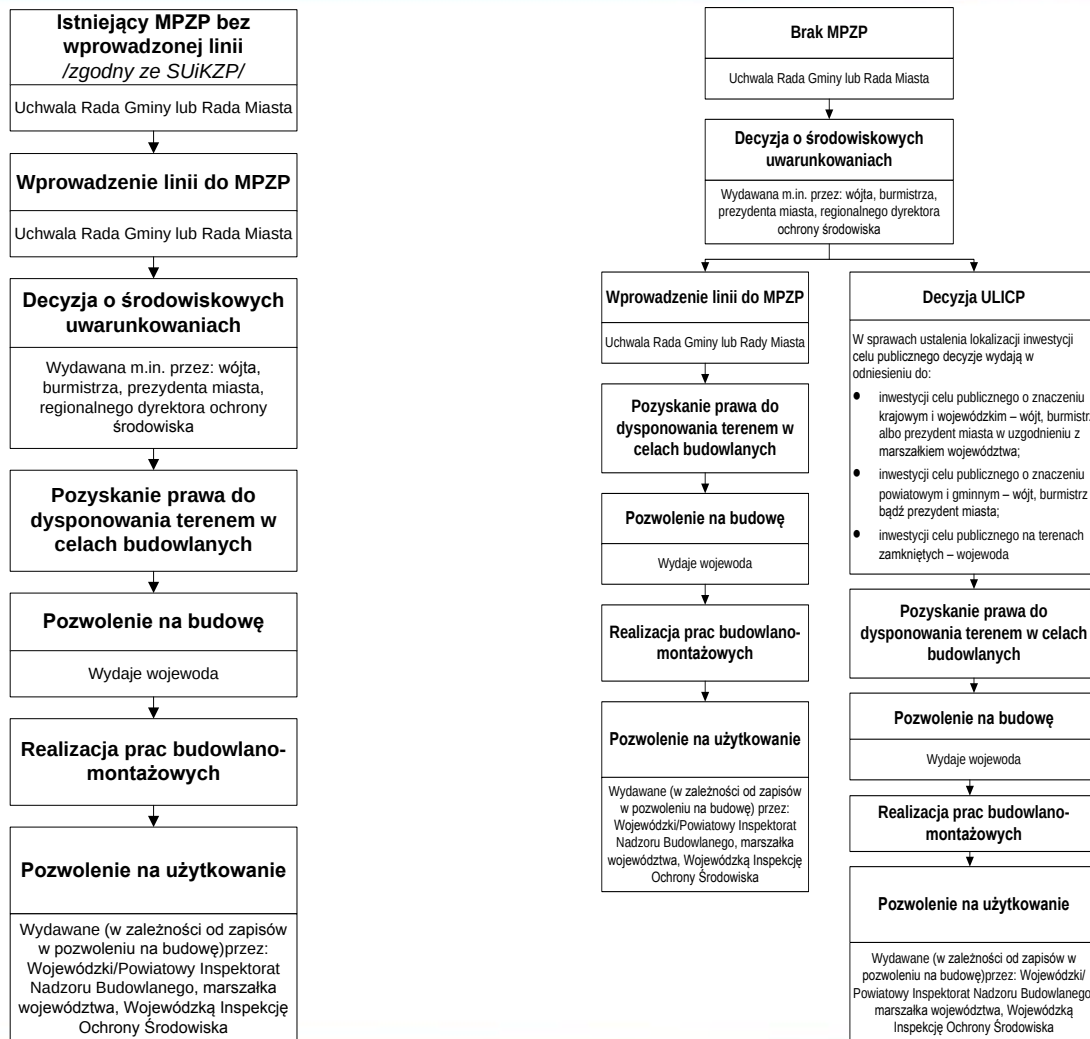
- Planowane efekty realizacji inwestycji:
 - budowa ponad 4 000 km nowych torów linii 400 kV,
 - modernizacja istniejących linii 400 i 220 kV o długości około 2 500 km,
 - wybudowanie 17 nowych obiektów stacyjnych,
 - modernizacja 35 istniejących stacji i rozdzielni.

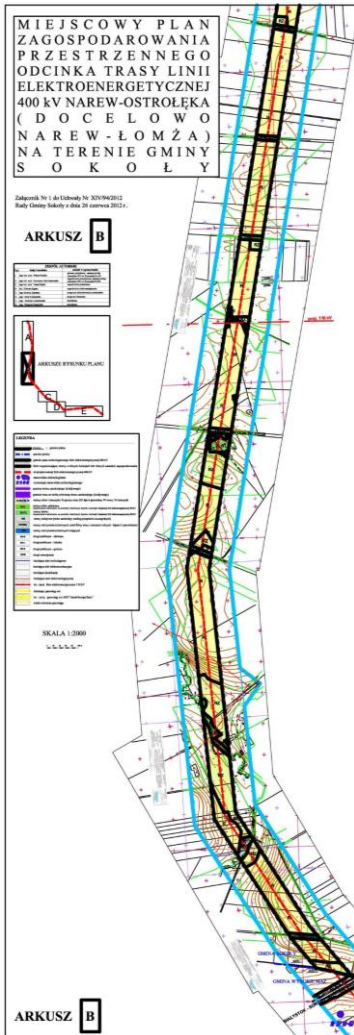

Uwarunkowania realizacji inwestycji – lokalizacja inwestycji sieciowej na podstawie jednej z dwóch ścieżek postępowania

- Konieczność bardzo czasochłonnego opracowania lub zmiany dokumentacji planistycznej gminy (mnogość uzgodnień i możliwości odwoławczych)
- Brak obowiązku uchwalenia/zmiany MPZP/SUIKZP przez gminę uwzględniającego inwestycję
- Polityka władz lokalnych związana z wydawaniem niepopularnych decyzji dotyczących planowanej inwestycji
- Niska świadomość znaczenia wagi ponadlokalnych inwestycji infrastrukturalnych z punktu widzenia lokalnego
- Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest uzależnione od zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami MPZP, jeżeli plan taki obowiązuje na danym terenie. Brak zgodności inwestycji z MPZP skutkuje odmową wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Uwarunkowania realizacji inwestycji – Decyzja ustalająca lokalizację inwestycji celu publicznego (ULICP)

- Lokalizacja inwestycji na podstawie ULICP ma zastosowanie do obszarów nie objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego
- W przypadku, gdy którakolwiek z gmin posiada obowiązujący MPZP to wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla całej inwestycji jest niemożliwe, ponieważ wydaje się ją dla obszarów nie objętych miejscowym planem
- W przypadku, gdy w jednej z gmin, gdzie nie obowiązuje MPZP, linia przechodzi przez tereny rolne lub leśne i wymagane jest wyłączenie gruntów z produkcji, nie można wystąpić o decyzję ULICP

- Przepisy prawa nie dają szczegółowych wytycznych określających zakres wymaganych analiz środowiskowych ani kryteriów sprawdzania zawartości takiego raportu przez organy administracji
- Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze (dokonywana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi dla gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III oraz uzyskanie decyzji wyłączającej grunt z produkcji rolniczej
- Sprzeczne oczekiwania organów prowadzących postępowanie OOS i właścicieli nieruchomości
- Lokalizacja inwestycji sieciowych prowadzonych przez obszary Natura 2000 wymaga przeprowadzenia bardzo złożonej oceny oddziaływania na środowisko, w szczególnych przypadkach obejmującej m.in. zaplanowanie środków kompensujących
- Wydawane decyzje często zawierają uwarunkowania, które nie do końca odpowiadają specyfice przedsięwzięcia, czasami są niewykonalne w praktyce, czy też zawierają niejasno, czasami błędnie, sformułowane warunki prowadzenia inwestycji sieciowej

- **Brak mechanizmów pozwalających na skuteczne uzyskiwanie „prawa drogi”.** Nieuregulowanie obligatoryjnymi przepisami wyceny rekompensat za służebność przesyłu oraz zakresu korzystania z nieruchomości pomimo, że działalność przesyłowa realizowana w oparciu o budowane linie elektroenergetyczne podlega regulacjom ustawowym (Prezes URE)
- Żądania odszkodowań właścicieli nieruchomości znacznie przekraczające realną wartość nieruchomości.
- Nienegocjowalny sprzeciw właścicieli nieruchomości wobec planowanej inwestycji liniowej
- Protesty nie tylko właścicieli działek znajdujących się pod planowaną inwestycją liniową, ale i ich sąsiadów oraz różnych organizacji i instytucji społecznych, nie związanych z obszarem, na którym realizowana jest inwestycja
- Nieuregulowane sprawy własności działek znajdujących się pod planowaną inwestycją liniową (nie przeprowadzenie postępowań spadkowych przez właścicieli, itp.)
- Brak szybkich ścieżek rozstrzygania protestów nie tylko właścicieli działek znajdujących się w strefie oddziaływania przedsięwzięcia, ale i ich sąsiadów oraz różnych organizacji i instytucji społecznych nie związanych z obszarem, na którym realizowana jest inwestycja

- Rozproszenie kompetencji urzędów administracji w zakresie decyzji wydawanych w toku formalno-prawnego przygotowania inwestycji (brak jednego ośrodka decyzyjnego – wielość podmiotów podejmujących decyzję)
- Możliwości odwoławcze na każdym szczeblu postępowania (nawet z tego samego powodu)
- Długi, często liczony w latach czas oczekiwania na wyroki sądów administracyjnych np. w przypadku odwołań, skarg dotyczących decyzji o ograniczeniu prawa własności, wywłaszczeniu, itp.)
- Brak nadawania decyzjom rygoru natychmiastowej wykonalności. Konieczne jest oczekiwanie na „uostatecznienie” decyzji i zakończenie postępowań odwoławczych np. w przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji lokalizacyjna
- Możliwość uchylecia i stwierdzenia nieważności decyzji
- Błędy w wydanych decyzjach, postanowieniach (skutkujące np. wstrzymaniem realizacji inwestycji - wydłużeniem czasu realizacji itp.)

W celu likwidacji utrudnień i barier formalno-prawnych oraz ograniczenia możliwości wystąpienia ich skutków w obszarze infrastruktury sieciowej należy opracować rozwiązania prawne takie jak np. ustawa o korytarzach przesyłowych

Opracowane rozwiązania prawne stanowić powinny całkowicie nową i autonomiczną regulację prawną ustanawiającą uproszczone zasady przygotowania i realizacji inwestycji o charakterze infrastrukturalnym

**W celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Państwa,
wykorzystania przyznanych środków pomocowych oraz
realizacji ciężących obowiązków na Polsce,
jako państwie członkowskim Unii Europejskiej,
należy uznać za niezbędne i priorytetowe opracowanie
i wdrożenie do obiegu prawnego
rozwiązań prawnych,
upraszczających i przyspieszających procedury
związane z procesem inwestycyjnym
m.in. dla sieci przesyłowych**

Dziękuję za uwagę

Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.

Wybrane aspekty formalno-prawne w realizacji elektroenergetycznych inwestycji infrastrukturalnych

Kazimierz Dolny, 22 maja 2014r.

Towarzystwo Projektowo-Wykonawcze
Budownictwa Elektroenergetycznego
w Warszawie

Cele Towarzystwa:

- Inicjowanie, propagowanie i wdrażanie postępu w zakresie projektowania i technologii wykonawstwa
- Inicjowanie działań w kierunku standaryzacji oraz podnoszenia jakości usług projektowych, produkcyjnych i montażowych
- Współpraca i wzajemna pomoc członków Towarzystwa dla rozwiązywania problemów budownictwa elektroenergetycznego (propozycje i opiniowanie aktów prawnych, współpraca Inwestor – Wykonawca)

Atrakcyjność rynku elektroenergetycznych inwestycji sieciowych

- Sukcesywny wzrost nakładów we wszystkich segmentach napięciowych krajowej sieci elektroenergetycznej
- Nakłady w wysokości 42 mld zł w najbliższej 5-latce
- Zadania wieloletnie o znaczącej wielomilionowej wartości
- Wiarygodni Inwestorzy

Uwarunkowania realizacji inwestycji sieciowych

- Realizacja prac przy zachowaniu ciągłości w dostawach energii elektrycznej do odbiorców
- Ingerencja w środowisko
- Bezwzględne spełnienie wszystkich wymagań polskiego ustawodawstwa
- Uzyskanie akceptacji społecznej na realizację obiektów elektroenergetycznych

Obowiązujące prawodawstwo

- Brak rozwiązań dedykowanych dla energetyki (na wzór funkcjonujących dla drogownictwa i gazownictwa)
- Ułomność ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:
 - Brak obowiązku uzgadniania planów zagospodarowania z energetyką
 - Praktyczna eliminacja wykorzystania warunków inwestycji celu publicznego
- Rygorystyczne zapisy ustawy o ochronie środowiska w zakresie czynności dla realizacji inwestycji elektroenergetycznych
- Brak zapisów w ustawie o gospodarce nieruchomościami precyzujących pozyskiwanie praw do nieruchomości w zakresie ograniczającym jej użytkowanie, kwestii wyznaczania wysokości odszkodowań oraz ich opodatkowania

Etapy realizacji inwestycji liniowej

- 50% etap przedinwestycyjny
- 20% projekt budowlany i wykonawczy
- 30% prace budowlano – montażowe

Komunikacja społeczna

- Realizowana na każdym etapie inwestycji
- Dialog partnerski zdobywający zaufanie do działań Inwestora
- Prowadzona przez wyspecjalizowane zespoły/firmy
- Firmy sprawdzone i kontrolowane przez Inwestora

Współpraca Inwestor – Wykonawca

- Wspólny cel w realizacji inwestycji
- Układ partnerski/równość stron
- Wyraźne określone zadania dla Zamawiającego i Wykonawcy
- Maksymalne ograniczenie ryzyk dla obydwu stron

Umowy Inwestor – Wykonawca

- Czas trwania umowy
 - Ilość miesięcy/tygodni – preferowany
 - Ściśle określona data zakończenia umowy – tylko w wyjątkowych przypadkach
- Rozliczanie
 - Kosztorysowe
 - Ryczałtowe

Umowy Inwestor – Wykonawca

- Rozkład ryzyk pomiędzy Zamawiającym i Wykonawcą
 - Dokumentacja przetargowa
 - Harmonogramy wyłączeń
 - Protesty, odwołania na etapie uzyskiwania prawa drogi
 - Ceny materiałów i urządzeń dla umów wieloletnich

Rekomendacje

- Dobry kierunek planowanych zmian w prawie zamówień publicznych
- Ustawa korytarzowa – olbrzymi krok w unormowaniu procesu planowania i realizacji inwestycji liniowych
- Wzór umowy opracowany przez UZP – właściwy kierunek w relacjach Inwestor – Wykonawca
- Planowanie wieloletnie zadań liniowych z wprowadzeniem tych zadań do planów na szczebel krajowy, wojewódzki, gminy – jedno z podstawowych zadań Inwestora

PROSUMENT – PRZYJACIEL, WRÓG CZY TYLKO HOBBYSTA ?

PIOTR KACEJKO

PAWEŁ PIJARSKI

KAROLINA GAŁĄZKA

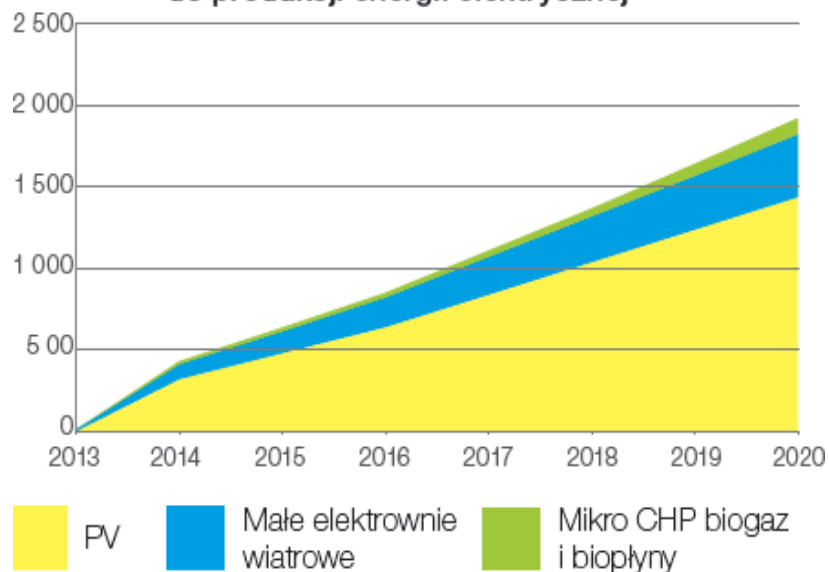
KATEDRA SIECI ELEKTRYCZNYCH I ZABEZPIECZEŃ

WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI I INFORMATYKI

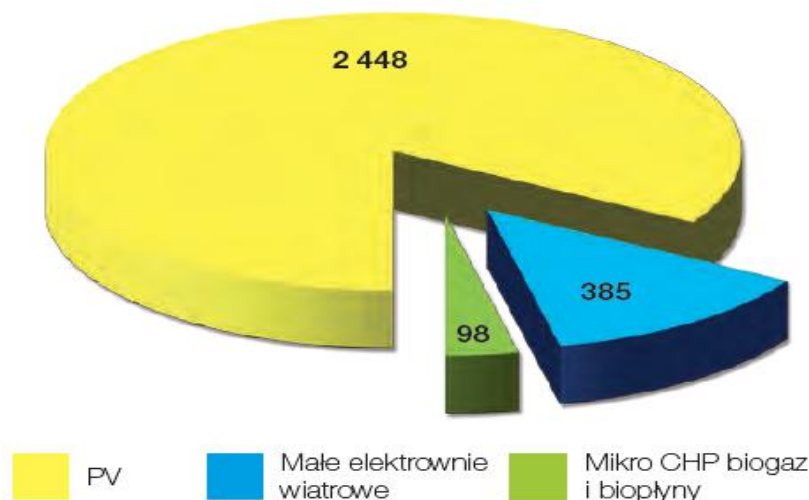
POLITECHNIKA LUBELSKA

Przewidywany rozwój mikroinstalacji w Polsce wg. IEO

Moc zainstalowana w mikroinstalacjach do produkcji energii elektrycznej

Produkcja energii elektrycznej z mikroinstalacji, GWh, 2020 rok

Co właściwie oferuje Ustawa o OZE ?

Obejmuje ona:

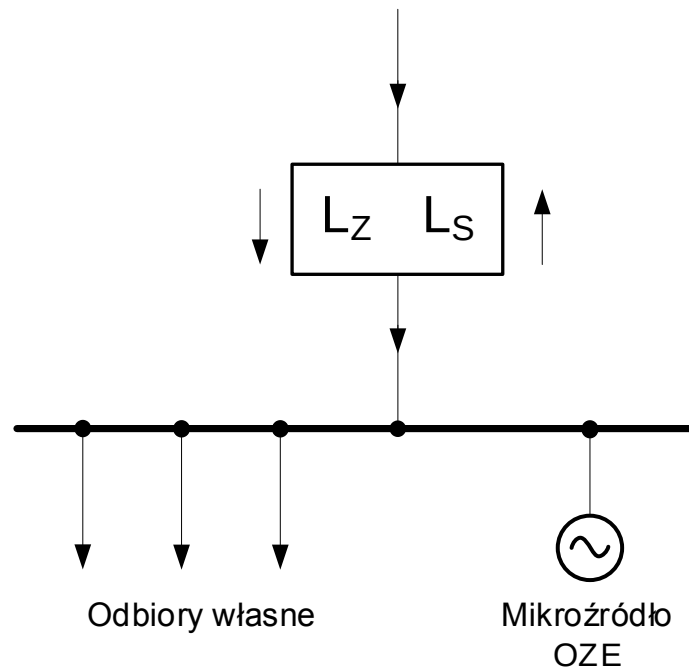
- niezaliczanie tej aktywności prosumenckiej do działalności gospodarczej (w rozumieniu ustawowym), znaczne uproszczenie formalności rejestracyjnych, ułatwienia przyłączeniowe – przy zdefiniowanych ograniczeniach;**
- obowiązek odkupienia „niewykorzystanej energii elektrycznej wytworzonej przez wytwórcę” przez sprzedawcę zobowiązanego, za cenę równą 80% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, ogłoszonej przez Prezesa URE.**

Ewolucja propozycji ustawowych (1)

Zapisy noweli PE oraz projekt ustawy o OZE z dnia 12.11.2013r. wskazują na takie rozumienie zapisu o sprzedaży „niewykorzystanych nadwyżek energii”, że identyfikacja energii zużytej na potrzeby własne i wprowadzonej do sieci następuje w każdej chwili przez ustroje całkujące urządzeń zliczających L_z i L_s .

Energia elektryczna może być sprzedawana lub zużywana tylko w momencie jej wyprodukowania – o ile nie dysponuje się urządzeniami do jej akumulacji.

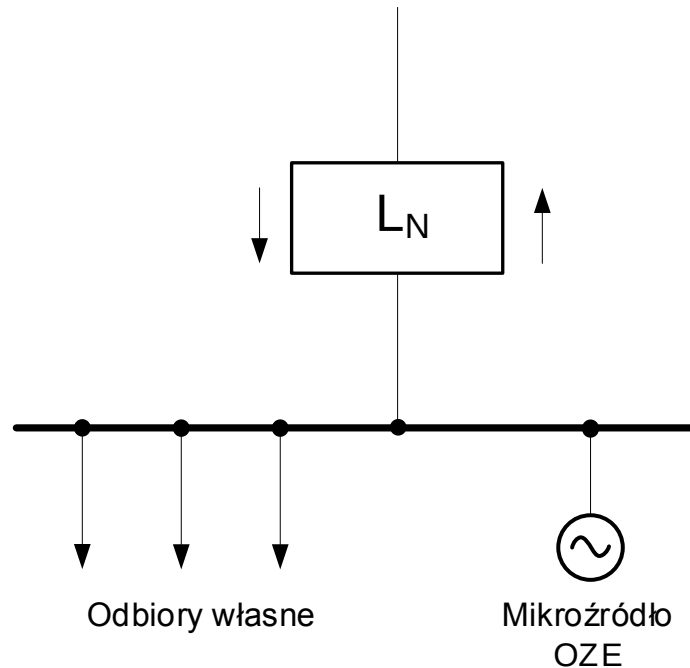
Sposób rozliczania energii elektrycznej wytworzonej przez prosumenta wg noweli PE

Ewolucja propozycji ustawowych (2)

Formułując uwagi wobec wskazanego wyżej projektu ustawy, Prezes URE (pismo z dnia 1.12.2013) wskazuje, że *„w celu faktycznego wsparcia energetyki prosumenckiej powinna być stosowana zasada licznika netto, czyli od ilości energii zakupywanej na potrzeby prosumenta powinna być odejmowana ilość energii wytworzonej i wprowadzonej do sieci przez tego prosumenta”*. Taki system znany na świecie jako „net metering” jest realizowany w układzie pomiarowym

Sposób rozliczania energii elektrycznej wytwarzanej przez prosumenta wg „net meteringu”

Ewolucja propozycji ustawowych (3)

Uwagi URE i być może inne opinie poskutkowały, bo oto w wersji projektu ustawy z dnia 31.12.2013 r. pojawia się zapis o półrocznym okresie rozliczeniowym, doskonalony w wersjach z 4.02 i 28.03.14 (finalnej), a w uzasadnieniu Ustawodawca podkreśla wolę zastosowania w rozliczeniach zasady „net meteringu”.

Opinie o projekcie ustawy (1)

Spółki dystrybucyjne, PTPIREE (krytycznie) :

... przy zerowym wskazaniu licznika prosument ponosi jedynie opłatę abonamentową i stałą, pomimo wielokrotnego korzystania z sieci i z jej infrastruktury. System elektroenergetycznym staje się de facto dwukierunkowym zasobnikiem energii, którego koszt jest trudny do precyzyjnego określenia, choć bez wątplenia koszty te poniosą inni odbiorcy.

Opinie o projekcie ustawy (2)

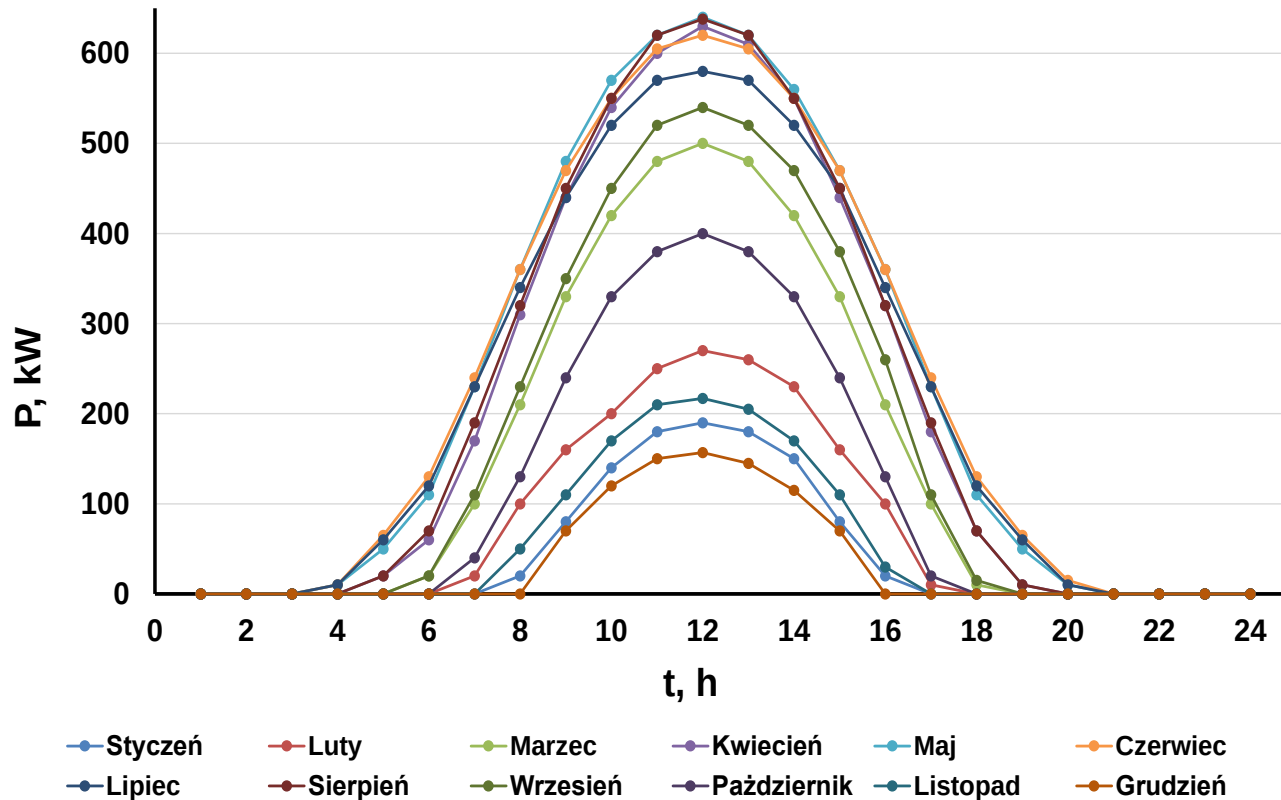
ClientEarth i inne organizacje na rzecz OZE :

... arbitralnie obrany współczynnik korygujący wartość energii wprowadzonej do sieci „w dół” budzi wątpliwości i sprzeciw. Dlaczego po latach płacenia za energię ze współspalania kwot istotnie przekraczających 200% ceny średniej (z uwzględnieniem certyfikatów) następuje tak znaczący krok do tyłu? Można nie podzielać poglądu ClientEarth o braku zgodności z konstytucją tego rozwiązania, ale z pewnością proponowany sposób rozliczenia mikroinstalacji nie jest wyrazem wspierania działań na rzecz ekologii.

Badania symulacyjne Politechniki Lubelskiej

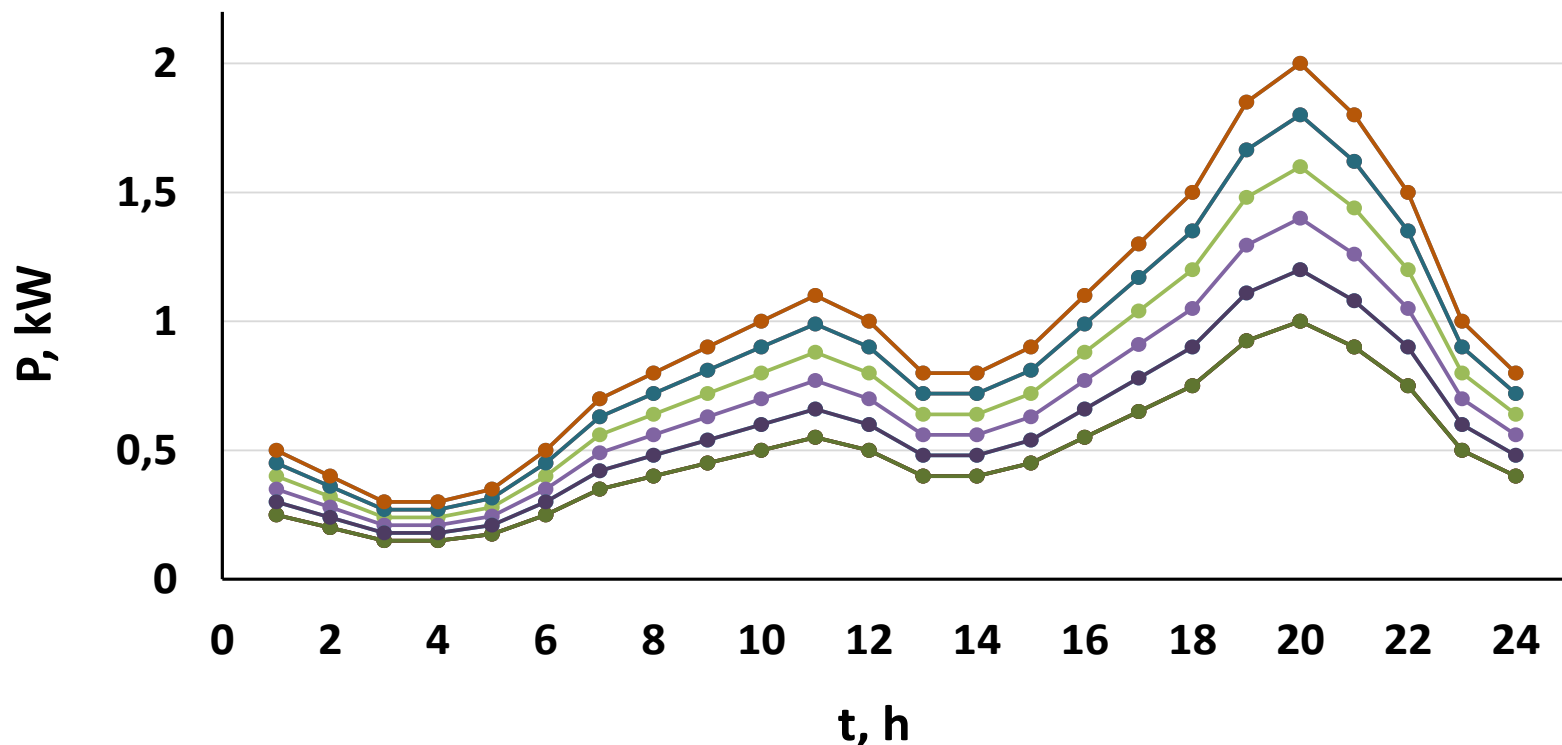
Wykorzystując możliwości arkusza kalkulacyjnego z systemem makr, stworzono program umożliwiający odwzorowanie obciążenia odbiorcy o dowolnym profilu i mocy generowanej przez instalację fotowoltaiczną o dowolnej mocy (przy zadanej zmienności natężenia promieniowania) – dla każdej godziny, przez okres roku (8760 punktów). Taki model pozwolił na precyzyjną identyfikację energii fotowoltaicznej zużytej przez odbiorcę (rozliczanej według cen energii dostarczanej ze wszystkich składników taryfy) oraz opłaty unikniętej w wyniku wykorzystania mikroźródła. Przyjęto ceny - dla energii dostarczanej 0,614 zł/kWh (opłata za energię i opłata za dystrybucję) dla energii oddawanej do sieci 0,2 zł/kWh.

Średnie dobowe przebiegi promieniowania słonecznego na Lubelszczyźnie

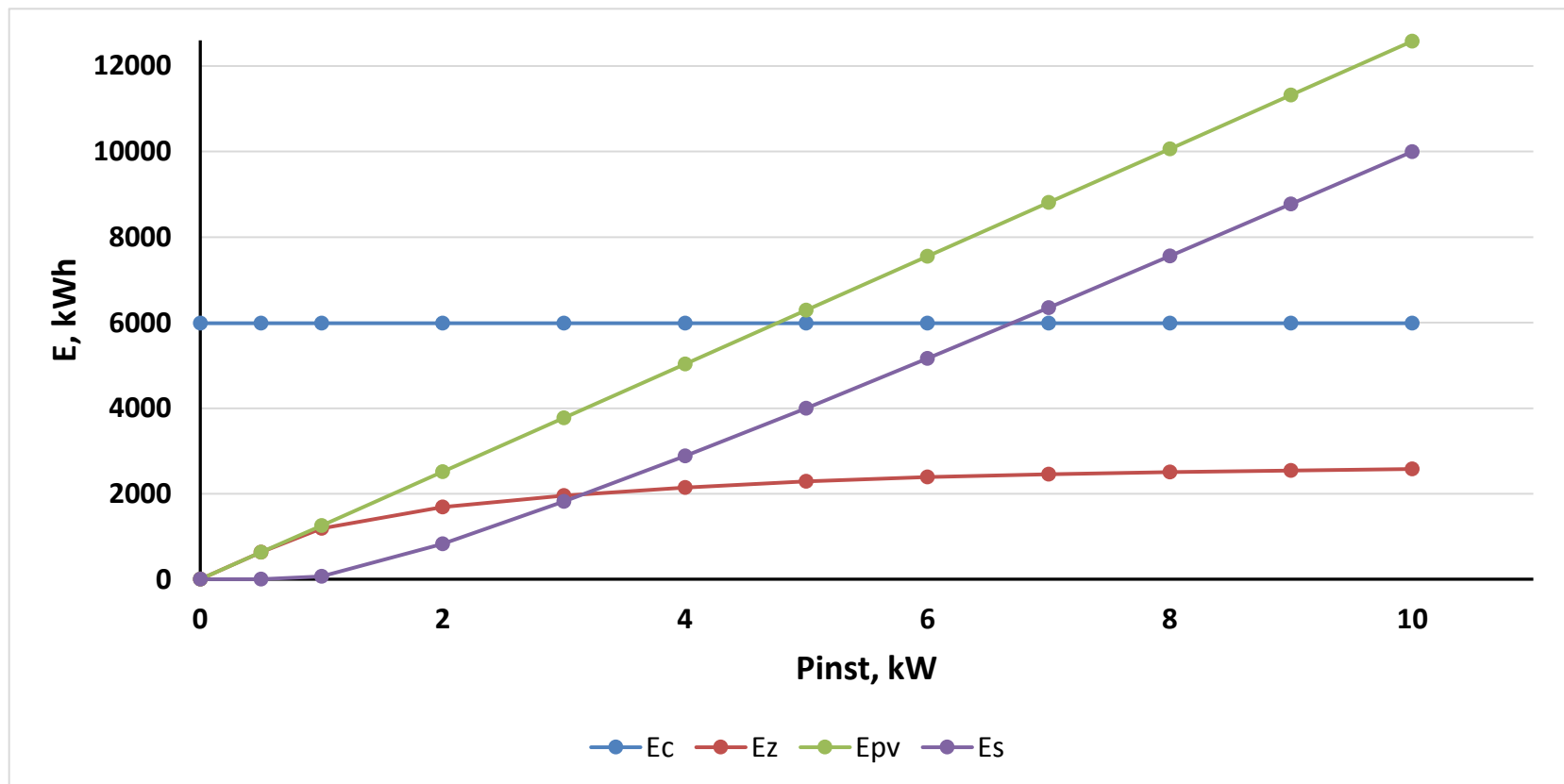

$$E_{PV} = \int_0^{Tr} P_{nPV} \frac{W_{PV}(t)}{1000} \beta_{PV}(t) dt$$

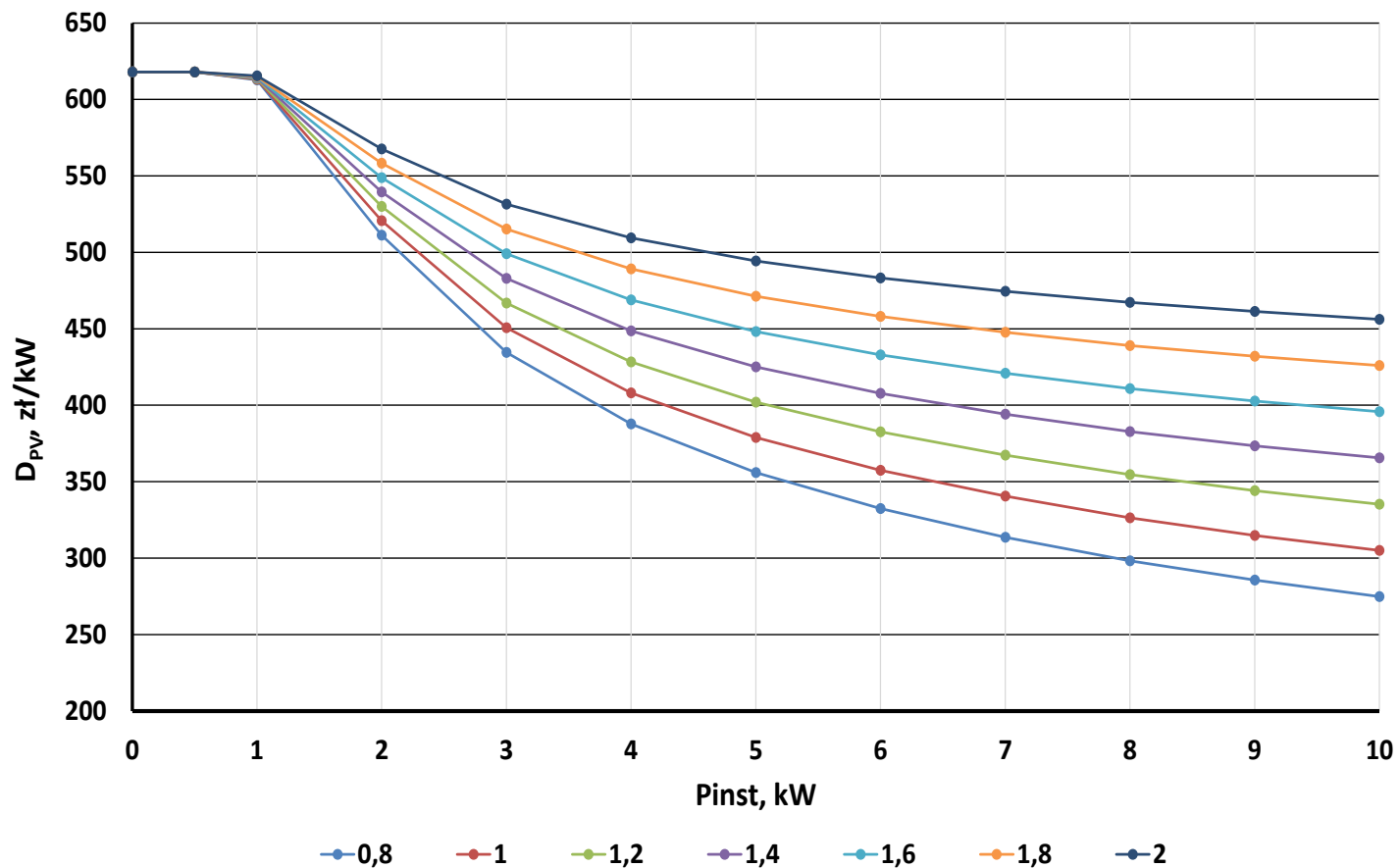
Średni dobowy przebieg obciążenia wiejskiego odbiorcy indywidualnego o taryfie G11 (roczne zużycie 5 000 kWh)

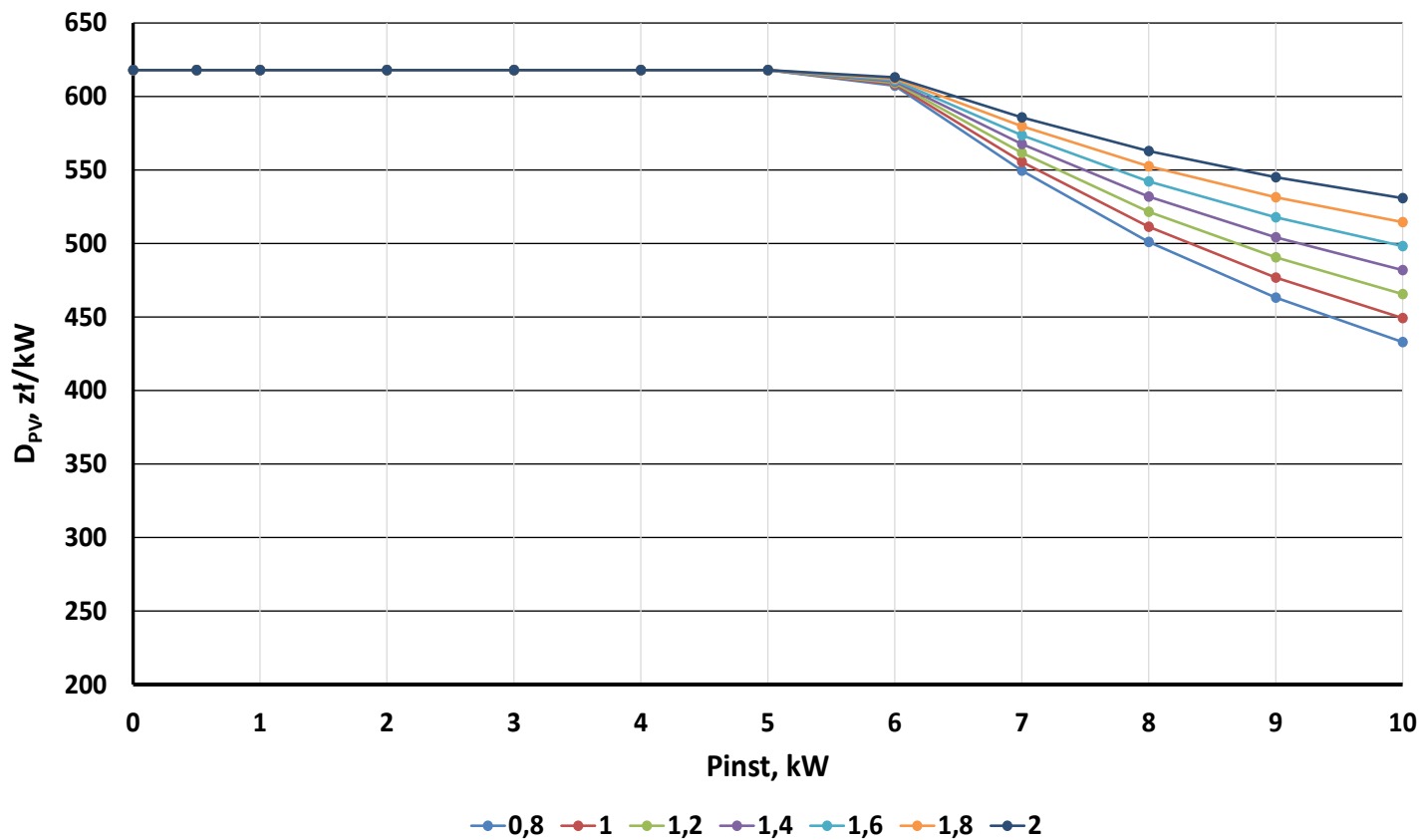
Energia wyprodukowana w instalacji PV w zależności od mocy znamionowej tej instalacji

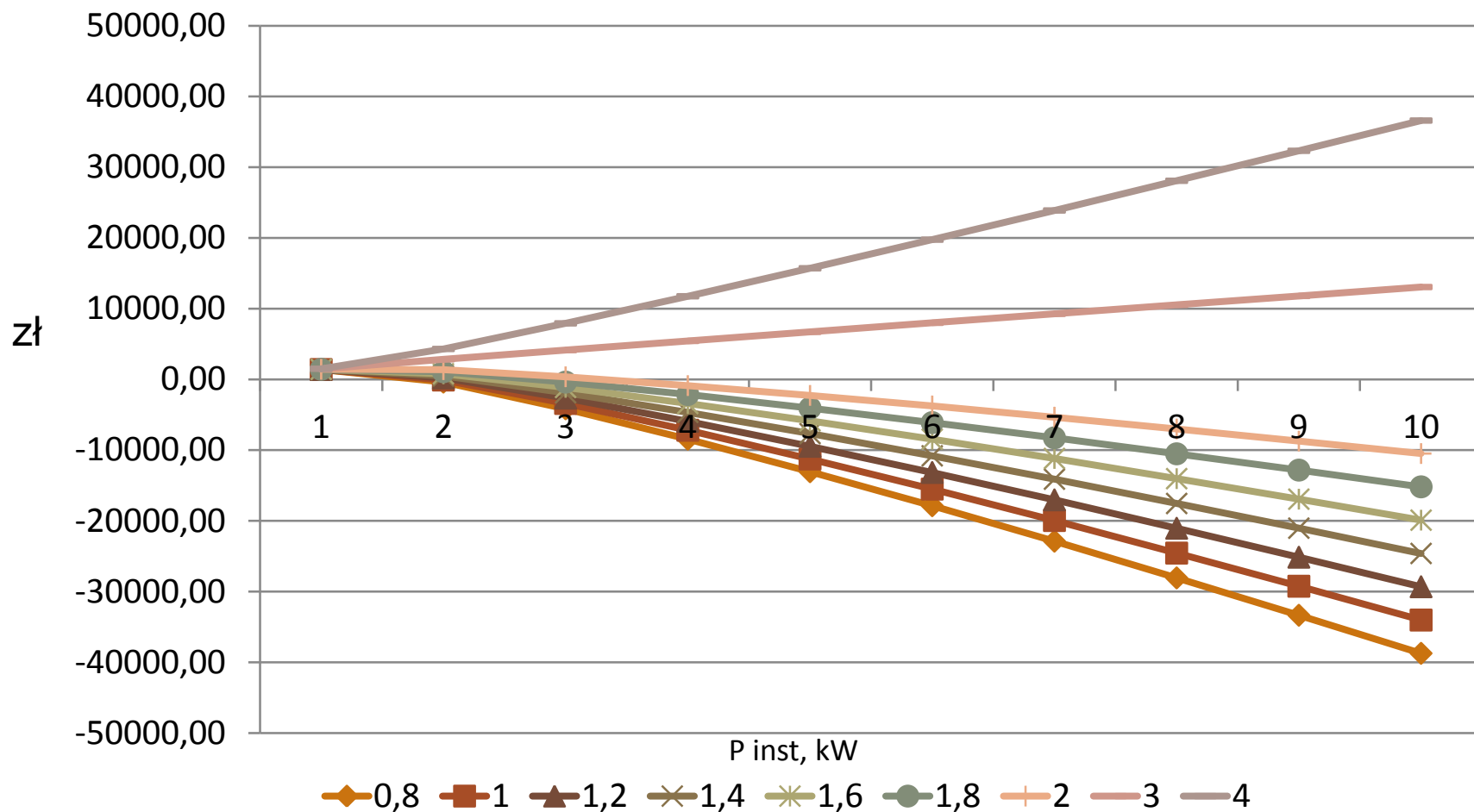
Zależność wskaźnika (zł/kW) od mocy instalacji fotowoltaicznej (realny podział energii na potrzeby własne i sieć)

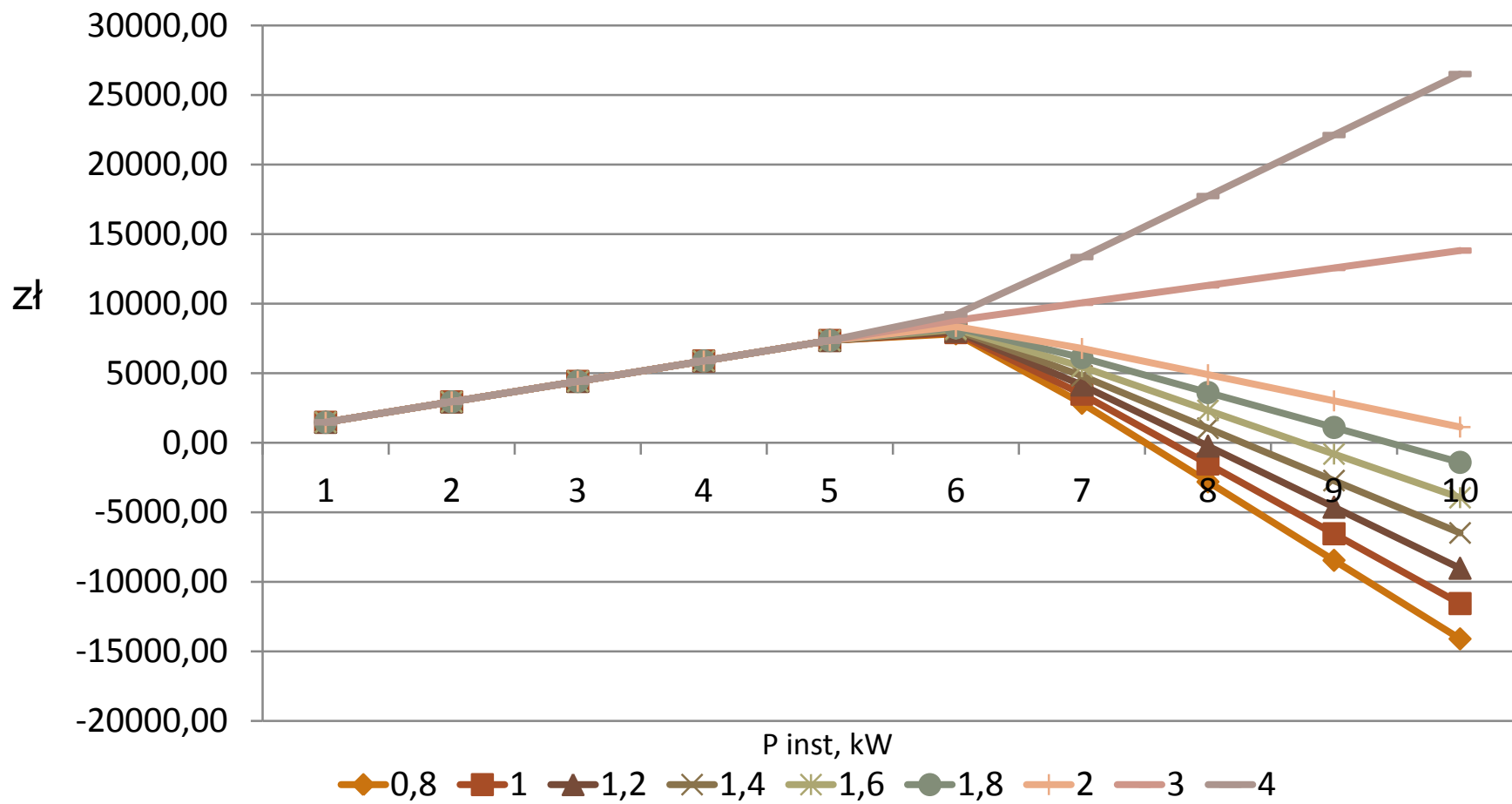
Zależność wskaźnika (zł/kW) od mocy instalacji fotowoltaicznej

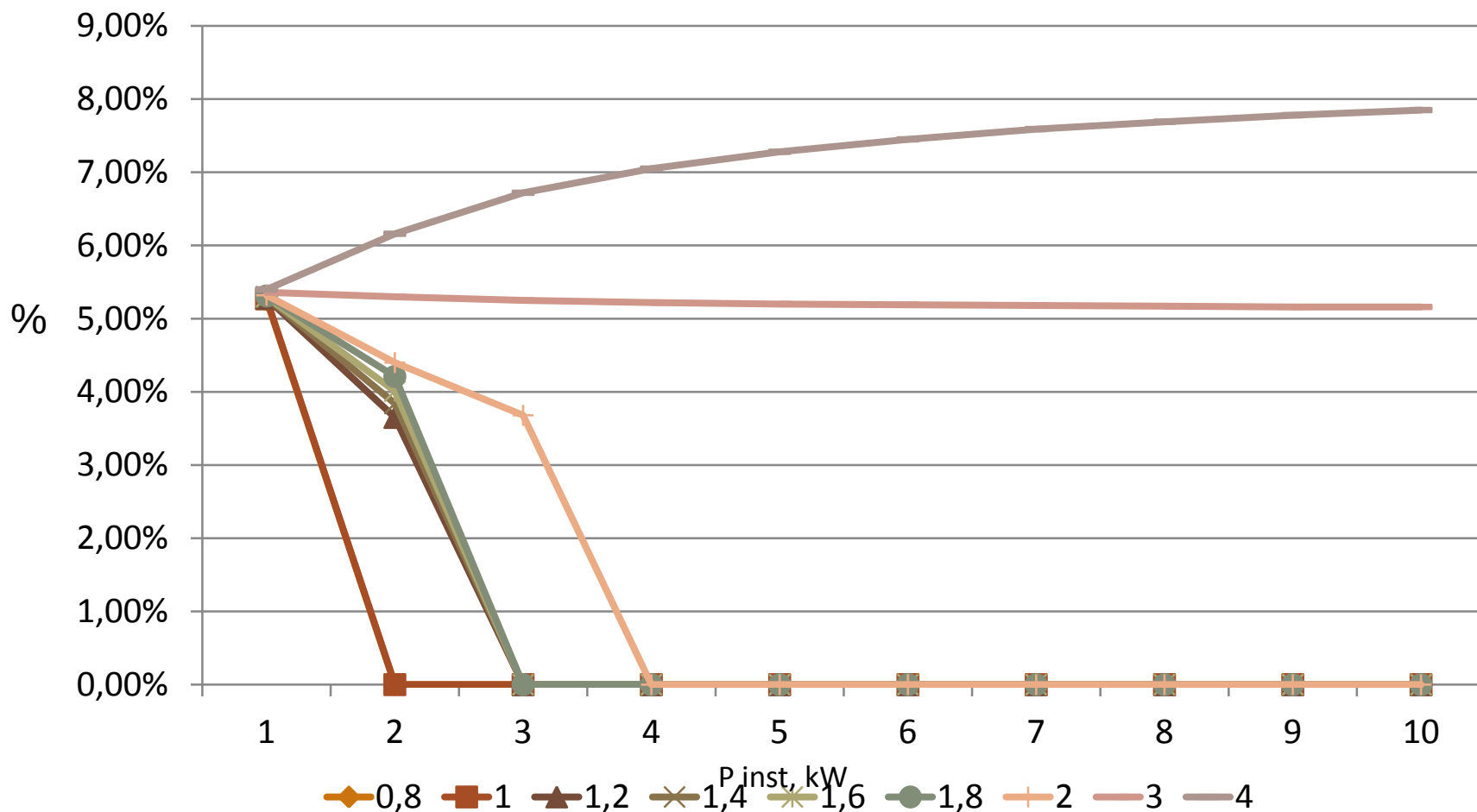
Zależność wskaźnika NPV (zł) od mocy instalacji fotowoltaicznej - Wariant noweli PE

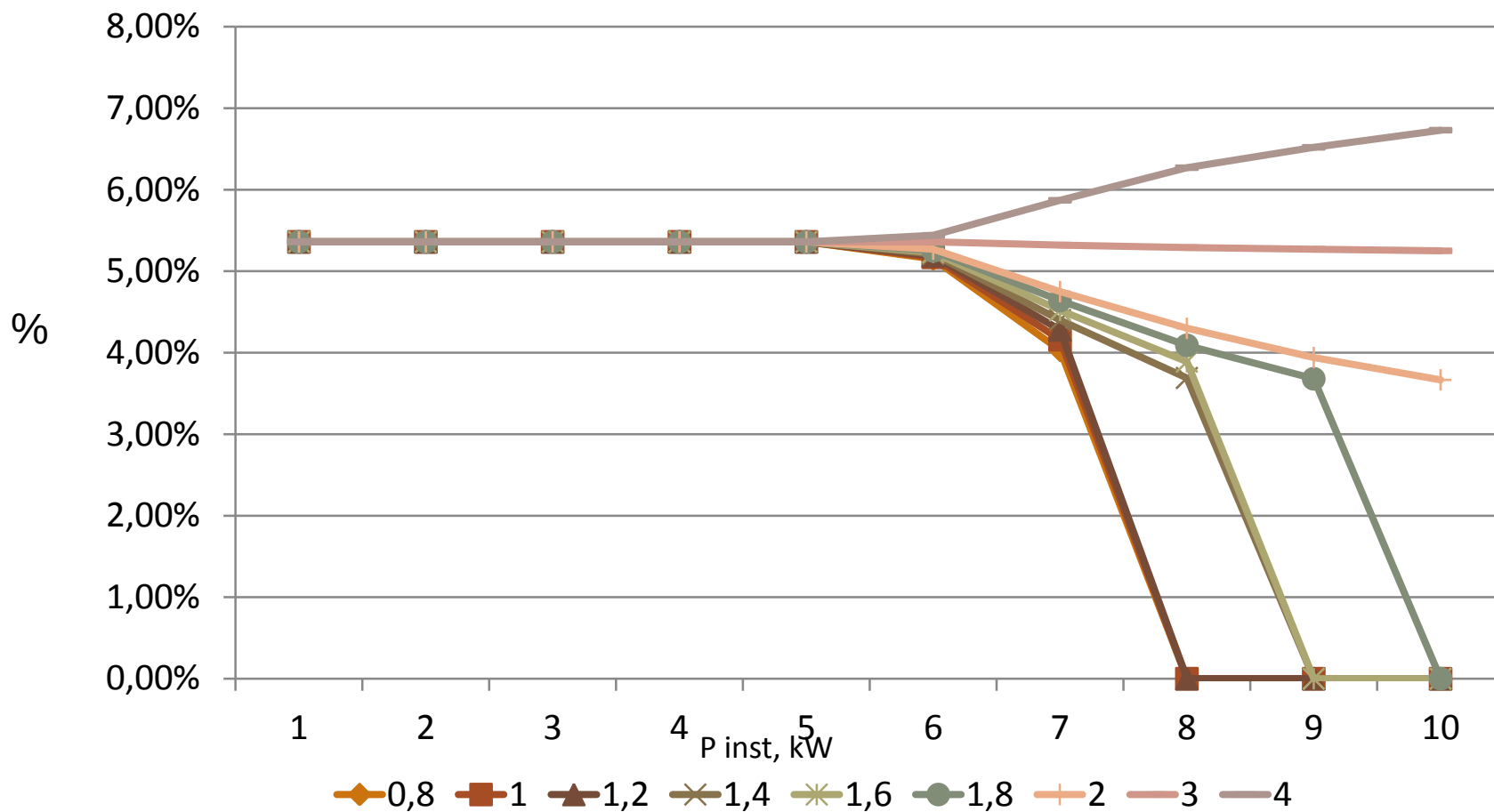
Zależność wskaźnika NPV (zł) od mocy instalacji fotowoltaicznej - Wariant Net Metering

Zależność wskaźnika IRR (%) od mocy instalacji fotowoltaicznej - Wariant noweli PE

Zależność wskaźnika IRR (%) od mocy instalacji fotowoltaicznej - Wariant Net Metering

Podsumowanie

Przedstawiony referat próbuje odpowiedź na pytanie postawione w tytule, w kontekście projektu ustawy o OZE, w wersji zatwierdzonej przez RM i skierowanej do Sejmu RP. Rozwój sektora prosumenckiego, nawet przy niewielkim poziomie mocy zainstalowanej rzędu 1000 MW w skali kraju, (200 000 instalacji) mógłby istotnie stymulować proekologiczne postawy społeczne, promować nowe technologie, ograniczać zachowawcze postawy operatorów systemów dystrybucyjnych oraz być społecznie „przyjacielski”. Ale to wymaga rozsądnych korekt w projekcie ustawy.

Dziękuję za uwagę